

Ο Άγιος νεομάρτυρας Χρήστος ο εκ Πρεβέζης († 5 Αυγούστου 1668)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Του μακαριστού Μητροπολίτου Νικοπόλεως και Πρεβέζης κυρού Μελετίου

(Εισήγηση στο συνέδριο για τους Έλληνες Νεομάρτυρες 1453 - 1821 που έγινε το Λιδωρίκι, στις 29-30 Μαΐου 1997)

Οι μάρτυρες είναι : **“δόξα Χριστού, της Εκκλησίας η βάσις, του Ευαγγελίου η τελείωσις και η του αίματος αυτών χύσις απέτεκε των πιστών το σύστημα”**. (τροπάριον μαρτυρικών).

Γι’ αυτό κάθε χώρα και πόλη χαίρει και καυχάται, όταν “πλουτεί” να έχει μάρτυρες, παιδιά δικά της. Και τους τιμάει: με εικόνες, με εορτές, με αρτοκλασίες, με αφιέρωση ναών προς τιμήν τους, σύμφωνα με τα δόγματα και τις παραδόσεις της Εκκλησίας μας (βλ. Συνοδικόν Ορθοδοξίας).

Η Πρέβεζα αισθανόταν στο σημείο αυτό πτωχή μέχρι το έτος 1971. Τότε σε τυχαία

συνάντησή του ο αοίδιμος μέγας υμνογράφος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης με τον Σεβ. Μητροπολίτη τότε Νικοπόλεως κυρό Στυλιανό του ανέφερε κάτι το ποθούμενο: Ότι δηλαδή σε κώδικα της Μονής Μεγίστης Λαύρας του Αγίου Όρους εύρε διήγηση περί του μαρτυρίου ενός νεομάρτυρος Χρήστου εκ Πρεβέζης. Και ο σοφός εκείνος μοναχός ερώτησε τον ιεράρχη, αν ο άγιος Χρήστος ετιμάτο δεόντως εις την πατρίδα του.

Χωρίς να χάσει καιρό ο φιλομάρτυρας αρχιερέυς έκαμε τις προσήκουσες ενέργειες, με αποτέλεσμα ότι με έγγραφό της από 25 Μαρτίου 1972, ο μακαριστός τώρα προηγούμενος Καλλίστρατος Λαυριώτης απέστειλε ακριβές αντίγραφο του μαρτυρίου του Αγίου Χρήστου, όπως είχε καταχωρισθή και σώζεται στον κώδικα τον καλούμενο "Τα Γραμματικά".

Το μαρτύριο του αγίου Χρήστου έχει ως εξής: " Όντος μου εν τη νήσω Κω τη περιφήμω, κατά το αχξη (1668) Αυγούστου ε' (5),

Εδοξάσθη ο δούλος του Θεού Χρήστος το όνομα εκ Πρέβεζας, όστις ήτον με μίαν φεργάδα, όπου είχαν έλθει από της νήσου Κρήτης. Και ευγήκεν ευρίσκοντάς με. Και εξομολογηθείς, καθαρός, σεμνός, και ευλαβής ευρέθη. Μετά δε ημέρας ικανάς, βουλομένου αυτού απελθείν εις το πλοίον πριν του δειλινού, υπήτησαν τινές αυτών γιανίτσαροι καθυβρίζοντες την πίστιν αυτού και το άγιον βάπτισμα. Ο δε τρισμακάριστος θείω ζήλω πυρούμενος ζέων αγάπης Χριστού υπέρ Χριστού, οία τις χριστοφόρος, θωρακισθείς τω ζωοποιώ σημείω του σταυρού, ανταπεκρίθη.

-Η υμετέρα θρησκεία, ασεβείς μιαρώτατοι, αξία ύβρεων παντοδαπών και αυτός ο του αντιχρίστου πρόδρομος, το θηρίον, το βδέλυγμα της ερημώσεως το εστός εν τόπω αγίω, ο ψευδοπροφήτης και των κολάσεων ο υποφήτης, ο μιαρός Μωάμεθ.

Οι δε ασεβείς θυμού πλησθέντες έδραμον συλλαβείν, αυτόν, και αυτού φεύγοντος εις το πλοίον, πλήθος πολύ, ώσπερ τινές ανήμεροι αιμοβόροι τε λέοντες ώρμησαν κατ' αυτού σύροντες, τύπτοντες αναισχύντως, απήγαγον αυτόν και παρέδωκαν, τω πασιά, δηλ. τω ηγεμόνι, και κατέκριναν αυτόν δείραντες, ραπίζοντες, και λέγοντες αυτώ:

- Αρνείσαι τον Χριστόν σου και το βάπτισμα, και αφήσομεν του καυθήναι σε και τιμωρηθήναι ελεύθερον!

Ο δε γενναίως και μεγαλοφώνως έλεγε το "Πιστεύω", καταπτύων εις τα πρόσωπα αυτών!

Οι δε ιδότες το αμετάθετον της καρδιάς αυτού και ακλόνητον, πάντες μαχαιροκοπήσαντες αυτόν, εκτός της πόλεως πυρ ανάψαντες κατέκαυσαν. Αλλ',

ως Χριστέ Βασιλεύ, καθάπερ αστραπαί τινές ηλιοειδείς, ή ειπείν μαρμαρυγαί και λαμπηδόνες, ωράθησαν παρά πάντων, το δε πανάγιον αυτού σώμα πλείον των τριάκοντα ημερών άθαπτον, ούτε κύνες, ούτε άλλο τι θηρίον έβλαψε, ούτε ήψατο και πάντες οι τε ευσεβείς και πιστοί τρεις νύκτας ουρανόθεν φως επί τω αγίω και μαρτυρικώ σκήνει αυτού είδον. Και επιστώθην καγώ από πολλούς τα όμοια ακούσας, οίτινες λάθρα μέρος τι του λειψάνου αυτού εκόμισαν. Το δε λοιπόν οι των ευσεβών διανείμαντες έκαστος μέρος ευλαβείας χάριν έλαβε.

Ούτως ουκ ολίγον εκλάμπας δαιμόνια εδίωξεν και έτερα... Αυτού πρεσβείαις ο Θεός”.

Από το ” μαρτύριο” του αγίου Χρήστου συνάγονται τα εξής:

1. Εγράφη από άγνωστόν μας Ιερομόναχον αδελφόν της Μονής Μεγίστης Λαύρας, που έτυχε, να ευρίσκεται το 1668 μ.Χ. στην Κω.
2. Ο άγιος Χρήστος έφθασε στην Κω μέσω Κρήτης, δηλαδή μετά από μακρύ ταξίδι. Και είναι αξιοσημείωτον, ότι έσπευσε να εξομολογηθή. Η άφιξή του στην Κω και η συνάντησή του με τον Λαυριώτη ιερομόναχο προφανώς έλαβε χώρα, πριν αρχίσει η νηστεία της Παναγίας. Ο συγγραφέας του μαρτυρίου του λέγει χαρακτηριστικά: “μετά δε ημέρας ικανάς” που σημαίνει, ότι δεν ήσαν ούτε μία, ούτε δύο, ούτε τρεις-τέσσερις. Πόσες ήσαν; Είναι και θα μας μείνει άγνωστον.
3. Στην εξομολόγησή του ο αγιορείτης πνευματικός τον ευρήκε – με τα μέτρα τα καλογερικά και αγιορείτικα! – “καθαρό, σεμνό, ευλαβή, υποδειγματικό χριστιανό. Ο άγιος Χρήστος εγνώριζε την αξία του καλού πνευματικού πατέρα, και γι’ αυτό έκαμε την επικοινωνία με τον αγιορείτη ιερομόναχο καθημερινή και ολοήμερη απασχόλησή του στην Κω. Έμεινεν, όλη την ημέρα μαζί του. Και έφευγε το δειλινό για να κοιμηθή στο καράβι.
4. Τον συνάντησαν γενίτσαροι, δηλαδή ελληνόπουλα που είχαν αλλαξοπισθήσει. Και είχαν γίνει πιο φανατικοί μουσουλμάνοι από τους Τούρκους. Και χωρίς ο άγιος να τους ενοχλήσει, άρχισαν να υβρίζουν την πίστη του και το άγιο Βάπτισμα. Θεολόγοι οι αποστάτες! Γεμάτοι ζήλο δαιμονικό. Αλλά στο δαιμονικό τους ζήλο ο άγιος αντέταξε ζήλο θείο. Ας παρακολουθήσωμε τον αγιό μας. Μόλις άκουσε την βλασφημία των “μαγαρισμένων” εις βάρος της αγίας πίστες του Χριστού, άναψε μέσα του ο θείος ζήλος σαν φωτιά (πυρούμενος), αισθάνθηκε την αγάπη του για τον Χριστό να παίρνει διαστάσεις απροσμέτρητες, τόσες σαν να ήταν χριστοφόρος, σαν να είχεν ολόκληρο τον Χριστό μέσα του και παρ’ όλα αυτά, επειδή ήταν χριστιανός με φωτισμό και επίγνωση, δεν εθάρρησε στον εαυτό του, αλλά έσπευσε να θωρακισθή με το σημείο του Τιμίου Σταυρού. Και τότε μόνο

“ξεσπάθωσε”. Και τι είπε:

5.Είπε: Ο Χριστός είναι ο ευλογητός εις τους αιώνας. Και η θρησκεία Του ευλογημένη. Η δική σας θρησκεία, το Ισλάμ, είναι θρησκεία άξια ύβρεων! Γιατί την δημιούργησεν ένας πρόδρομος του αντίχριστου, που αξίζει να τον αποκαλεί κανείς “θηρίο της αποκάλυψης”, βδέλυγμα της ερημώσεως και ψευδοπροφήτη.

6. Ο άγιος Χρήστος ήξερε, τι θα επακολουθούσε. Και το περίμενε. Όρμησαν επάνω του “σύροντες τύπτοντες αναισχύντως”. Και τον επήγαν στον πασιά. Και σαν όργανο του αντιχρίστου ο πασιάς προσπάθησε να καλλιεργήσει την επιδίωξη εκείνου που εκπροσωπούσε: Και απαίτησε: “Αρνήσου τον Χριστό και το βάπτισμα. Και θα σε αφήσωμε ελεύθερο!” Μα σε απάντηση ο άγιος “έλεγε” ολόκληρο το Σύμβολο της Πίστεως, το “Πιστεύω”. Το έλεγε γενναίως και μεγαλοφώνως. Και λέγοντάς το, έφτυνε τους μουσουλμάνους στα πρόσωπα! Σπάνια ευρίσκει κανείς σε μαρτύρια τόση επίγνωση, τόση γενναιότητα, τόση καταφρόνηση των απίστων. Και φυσικά εκείνοι όρμησαν με τα μαχαίρια επάνω του και τον έσφαξαν. Αλλά δεν εστάθηκαν σ’ αυτό. Άναψαν έξω από την πόλη μία μεγάλη φωτιά και έβαλαν το σώμα του να καή.

7. Αλλά δεν εκάη. Αντίθετα έγιναν παράξενα θαύματα. α) Όσο έκαιε η φωτιά, όλος ο κόσμος που είχε συγκεντρωθή εκεί έβλεπε ηλιοειδείς αστραπές, μαρμαρυγές και λαμπηδόνες να βγαίνουν από το άγιο σώμα του. “Ωράθησαν παρά πάντων”, τονίζει ο συγγραφέας. β) Το σώμα του μάρτυρα έμεινε στον τόπο εκείνο άθαπτο τριάντα ολόκληρες ημέρες, ένα μήνα. Ούτε βρώμησε, ούτε εσάπισε, ούτε σκυλί το πλησίασε, ούτε άλλο αγρίμι! Επί τρεις ημέρες χριστιανοί και τούρκοι, πιστοί και άπιστοι, έβλεπαν να κατεβαίνει από τον ουρανό στο σώμα του θείο φως. δ) Το σώμα του τελικά το έκαμαν οι χριστιανοί κομμάτια και το επήραν ευλαβείας χάριν. Ένα κομμάτι από το άγιο λείψανό του έδωκαν και στον συγγραφέα Λαυριώτη ιερομόναχο. ε)Επηκολούθησαν πολλά θαύματα. Και συγκεκριμένα ο άγιος Χρήστος “εδίωξε δαιμόνια”. Και “έτερα πολλά εποίησε”.

Ερώτημα: Σώζεται άραγε έστω και ελάχιστο τμήμα από τα άγια λείψανα του αγίου νεομάρτυρος Χρήστου; Τι θησαυρός θα ήταν για την Εκκλησία της γενέτειράς του, την Πρέβεζα!

8. Αυτού πρεσβείαις ο Θεός, ελέησον ημάς. Συμπέρασμα.

Ελάχιστο σε έκταση είναι το μαρτύριο του αγίου Χρήστου. Μία μνεία σε ένα κώδικα, που την έγγραφεν ευλαβείας χάριν, ή σχολής ένεκα, ο Λαυριώτης ιερομόναχος πνευματικός.

Όμως τι κολοσσός επιγνώσεως, βάθους, δυνάμεως και αγιωσύνης, που ήταν ο

άγιος μάρτυρας! Δικαίως ετιμήθη με τόσα σημεία!

Αντιαιρετικόν Εγκόλπιον

Πηγές: egolpion.com- fdathanasiou.wordpress.com